Magiczny Kraków

Kosić czy nie kosić? Living Lab w praktyce

2026-11-21

Czy rzadsze koszenie trawników sprzyja bioróżnorodności? Jak wpływa na owady, roślinność, glebę i mikroklimat? Kto powinien decydować o sposobie utrzymywania miejskiej zieleni? Na te pytania odpowiada projekt „Kosić czy nie kosić?”, realizowany przez interdyscyplinarny zespół Uniwersytetu Jagiellońskiego w ramach Campus Living Lab – Centrum Badań Użytecznych.

Projekt stanowi przykład praktycznego zastosowania metodologii Living Lab, która polega na badaniu rzeczywistych problemów w ich naturalnym otoczeniu, angażowaniu różnych grup interesariuszy oraz wspólnym poszukiwaniu i testowaniu rozwiązań.

Eksperyment na kampusie Uniwersytetu Jagiellońskiego

Na Kampusie 600-lecia Odnowienia Uniwersytetu Jagiellońskiego utworzono 72 poletka eksperymentalne, na których badano wpływ różnych częstotliwości koszenia trawników. Analizowano zarówno intensywne koszenie odbywające się co dwa tygodnie, jak i rzadsze zabiegi – raz w roku, a nawet raz na dwa lata.

Naukowcy obserwowali między innymi:

- zmiany w składzie roślinności;
- obecność owadów i innych bezkręgowców;
- warunki glebowe i temperaturę;
- występowanie kleszczy.
- Living Lab – nauka i współpraca różnych środowisk

Projekt nie ograniczał się wyłącznie do badań naukowych. Równolegle organizowano spotkania konsultacyjne i rozmowy z przedstawicielami różnych środowisk związanych z miejską zielenią.

W proces zaangażowano naukowców, przedstawicieli administracji, praktyków, organizacji społecznych, biznesu oraz osoby korzystające z miejskiej przestrzeni. Dzięki temu możliwe było uwzględnienie różnych perspektyw i doświadczeń przy analizowaniu problemu.

Interaktywna aplikacja edukacyjna

Jednym z rezultatów projektu jest interaktywna aplikacja edukacyjna, dzięki której można sprawdzić, jak częstotliwość koszenia wpływa na bioróżnorodność. Użytkownicy mogą również prześledzić zmiany zachodzące w przyrodzie Krakowa wraz z postępującą urbanizacją oraz poznać możliwe konsekwencje decyzji dotyczących przyszłości miasta.

Poznaj projekt: https://kosicczyniekosic.wzks.uj.edu.pl/

Dlaczego warto przyglądać się metodologii Living Lab?

Przykład projektu „Kosić czy nie kosić?” pokazuje, że Living Lab pozwala łączyć wiedzę naukową z doświadczeniami mieszkańców i innych osób zaangażowanych w funkcjonowanie miasta. Rzeczywisty problem staje się punktem wyjścia do wspólnego eksperymentowania, rozmowy i podejmowania decyzji w oparciu o wiedzę.

Nawet pozornie prosta kwestia, taka jak częstotliwość koszenia trawnika pod blokiem, w parku czy na osiedlu, może stać się tematem współpracy i poszukiwania rozwiązań uwzględniających potrzeby różnych grup.

Metodologia Living Lab będzie również tematem kolejnej konferencji międzysektorowej organizowanej przez Centrum Obywatelskie Centrum C 10. Szczegółowe informacje dotyczące wydarzenia zostaną przedstawione wkrótce.